SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1164
van **BRECHT WARNEZ**
datum: 8 september 2025

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

Opleidingen hoger onderwijs - Starttoetsen

Sinds het academiejaar 2018-2019 zijn er verschillende bachelorrichtingen gekoppeld aan een verplichte starttoets en het aanbod is sindsdien gestaag uitgebreid Dit academiejaar is dat zo bij de bachelors in de ingenieurswetenschappen: architectuur, bio-ingenieurswetenschappen, wiskunde (en data science), fysica (en sterrenkunde), industriële wetenschappen, biowetenschappen, engineering technology, farmaceutische wetenschappen en ten slotte biomedische wetenschappen. De verplichte starttoetsen maken deel uit van een groter geheel en worden ingezet om latere ontgoocheling te vermijden en tijdige (her)oriëntering te bevorderen. Als de deelnemers hierop falen, kunnen ze nog altijd aan de opleiding beginnen maar zal dit, behalve bepaalde uitzonderingen, gepaard gaan met een verplichte remediëring.

Ook bestaan er bij andere richtingen niet-verplichte ijkingstoetsen die dus geen inschrijvingsvoorwaarde zijn maar de deelnemers nog altijd kunnen helpen een idee te krijgen over de richting en hun kunnen. Het behalen van de cesuur erop kan voor een uitzondering op de verplichte remediëring zorgen, als deze ijkingstoets compatibel wordt geacht.

Ik heb de volgende vragen in opvolging op mijn schriftelijke vraag nr. 142 van 17 november 2023 aan minister Weyts. Graag de cijfers in Excel.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal ingeschreven trajectstarters voor de hierboven vermelde opleidingen, gekoppeld aan een verplichte starttoets? Graag een overzicht, per academiejaar, vanaf 3 jaar voor het invoeren van de verplichte starttoets tot en met het huidige academiejaar 2024-2025.
2. Hoeveel trajectstarters hebben de verplichte starttoets afgelegd? Graag per opleiding een overzicht vanaf het invoeren van de verplichte starttoets.
3. Heeft de minister weet van trajectstarters die een niet-verplichte niet-bindende ijkingstoets/starttoets hebben afgelegd en zich vervolgens hebben ingeschreven voor een opleiding met een verplichte niet-bindende ijkingstoets/starttoets? Zo ja, over hoeveel trajectstarters gaat het en voor welke opleiding? Graag een overzicht per jaar.
4. Hoeveel bedraagt de gemiddelde score en mediaan die door de trajectstarters behaald wordt op de verplichte starttoets? Graag een overzicht per opleiding, sinds de invoering van de verplichte starttoets.
    a) Hoe evalueert de minister de cijfers?

Vlaams Parlement

b) Hoeveel trajectstarters zijn geslaagd voor de verplichte starttoets en hoeveel studenten hebben vervolgens de studie aangevat? Graag een overzicht per academiejaar en opleiding, sinds de invoering van de verplichte starttoets.

c) Hoeveel trajectstarters zijn niet geslaagd voor de verplichte starttoets en hoeveel studenten hebben vervolgens de studie aangevat? Graag een overzicht per academiejaar en opleiding, sinds de invoering van de verplichte starttoets.

d) Hoeveel trajectstarters zijn niet geslaagd voor de niet-verplichte ijkingstoets en hoeveel studenten hebben vervolgens de studie niet aangevat? Graag een overzicht per academiejaar en opleiding, sinds de invoering van de verplichte starttoets.

e) Hoeveel studenten vroegen en verkregen een vrijstelling van deelname aan de starttoets op basis van een standaarduitzondering of bijzondere individuele omstandigheden?
   i. Graag per opleiding en academiejaar.
   ii. Wat waren de belangrijkste motieven?

f) Hoeveel studenten vroegen en verkregen een vrijstelling van verplichte remediëring op basis van compatibele toetsen? Graag detail per type toets (starttoets/ijkingstoets), academiejaar en opleiding.

g) Zijn er aanwijzingen dat studenten een inschrijving voor een opleiding met verplichte starttoets uitstellen of vermijden wegens die inschrijvingsvoorwaarde?

   Worden hierover gegevens verzameld via bijvoorbeeld studentenbevragingen of instellingsdata?

5. Kan de minister een overzicht geven van het aantal trajectstarters dat in het eerste jaar van de opleiding afgehaakt is voor een opleiding met een verplichte starttoets? Graag een overzicht per opleiding vanaf 3 jaar voor het invoeren van de verplichte starttoets tot het huidige academiejaar 2024-2025.
6. Hoeveel trajectstarters zijn afgehaakt of geheroriënteerd in jaar 2 en jaar 3 van de opleidingen? Graag per opleiding een overzicht voor de 3 jaar voorafgaand aan de invoering van de verplichte starttoets tot en met het huidige academiejaar. Graag een opsplitsing tussen trajectstarters die afhaken voor en na 1 januari van het academiejaar.
7. Kan de minister een overzicht geven van het aantal trajectstudenten dat afgestudeerd is binnen de geplande studieduur? Graag een overzicht per opleiding te beginnen 3 jaar voor de invoering van de verplichte starttoets tot het huidige academiejaar.
8. Kan de minister bijkomend eenzelfde overzicht geven van het aantal trajectstarters dat niet afstudeert binnen de geplande studieduur, met vermelding van de duurtijd van het aangepaste traject?
9. Graag ook de gegevens voor deelvragen 1-7 voor de volgende trajectstarters en generatiestudenten: studenten met een handicap (VAPH-definitie), werkstudenten, beursstudenten, studenten per niveau aso, tso, bso en naar gender. (VAPH: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap)

10. Ziet de minister bij de in deelvragen 7-8 bedoelde trajectstarters, positieve of negatieve evoluties? Waaraan zijn de evoluties te danken en hoe wenst zij het verder aan te pakken?
11. Welk aandeel van de studenten die een remediëringstraject volgden, heeft dit traject ook effectief afgewerkt?
    a) Worden hieraan voorwaarden gekoppeld vanuit de instellingen?
    b) Wordt dit gemonitord en geëvalueerd?
12. Kan de minister aangeven of er verschillen zijn in studierendement in het eerste jaar tussen studenten die geslaagd zijn voor de starttoets, studenten die niet slaagden maar remediëring volgden, en studenten die een uitzondering kregen op deelname of remediëring?
13. Welke begeleiding wordt er aangeboden in het secundair onderwijs om leerlingen voor te bereiden op start- of ijkingstoetsen?
    a) Bestaan er structurele samenwerkingen tussen secundair en hoger onderwijs hierrond?
    b) Zo niet, ziet de minister hier nood aan of kansen in?
14. Heeft de minister weet van verschillen in organisatie, inhoud of begeleidingsaanbod tussen de instellingen die eenzelfde starttoets aanbieden? Zo ja, graag een overzicht en de visie van de minister hierop.

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

ANTWOORD
op vraag nr. 1164 van 8 september 2025
van **BRECHT WARNEZ**

De starttoetsen met verplichte remediëring werden voor de eerste maal afgenomen voor inschrijvingen in het academiejaar 2023-2024. Voordien waren er de verplichte, niet-bindende toelatingsproeven waaraan geen enkel gevolg werd gekoppeld.
Een vergelijking maken tussen beide soorten toetsen is irrelevant omdat dit een vertekend beeld zou opleveren wat resultaten, uitschrijf- en heroriënteringsgedrag van studenten betreft.

Studietrajecten worden steeds opgeladen in het Datawarehouse in het voorjaar van het jaar volgend op het academiejaar in kwestie. Gegevens voor het academiejaar 2024-2025 zijn dus pas beschikbaar in het voorjaar van 2026.

Data rond de starttoetsen voor inschrijving in het academiejaar 2025-2026 zijn nog niet beschikbaar.

1. Zie antwoord op vraag 1.+9. van uw schriftelijke vraag 1139 van 27 augustus 2025.

2. Zie antwoord op vraag 1.+7. van uw schriftelijke vraag 1138 van 27 augustus 2025.

3. Voor inschrijving in het academiejaar 2023-2024 namen 9 deelnemers deel aan een ijkingstoets en schreven vervolgens in voor een opleiding met starttoets:
   - 5 namen deel aan de toets CBBGGG (chemie, biochemie en biotechnologie, biologie, geologie en geografie en geomatica)
   - 2 aan de toets voor handelsingenieur
   - 2 aan de toets voor informatica

4. Zie antwoord op vraag 1.+ 7. van uw schriftelijke vraag 1138 van 27 augustus 2025.

   a) Er zijn nog te weinig data beschikbaar om relevante uitspraken te doen.

   b+c) Zie antwoord op vraag 3.+ 4. van uw schriftelijke vraag 1139 van 27 augustus 2025.

   d)

Toets 2023-2024	**Niet geslaagd, niet ingeschreven**
Economische wetenschappen	7
Hansdelsingenieur	3
Handelswetenschappen	4
Logopedische en audiologische wetenschappen	1
CBBGGG	6
Informatica	5

e+f) Niet alle instellingen houden deze gegevens centraal bij. De gevraagde gegevens kunnen dus niet bezorgd worden.

g) Het vermijden of uitstellen van inschrijving door de verplichte deelname aan een starttoets is niet in kaart te brengen.

5. Totaal aantal uitschrijvingen tijdens het academiejaar 2023-2024:

voor september	september-december	januari-april	mei juni	na juni
3	428	369	8	3

6. Hierover zijn nog geen data beschikbaar. De eerste starttoetsen werden afgenomen voor het academiejaar 2023-2024. Gegevens voor het academiejaar 2024-2025 zijn pas beschikbaar in het voorjaar van 2026.

7+8+10. Hierover zijn nog geen data beschikbaar vermits de eerste starttoetsen werden afgenomen voor het academiejaar 2023-2024 en voor deze studenten de geplande studieduur dus nog lopende is. Er kunnen bijgevolg nog geen evoluties worden waargenomen.

9. Er zijn niet voor iedere deelvraag verdere opdelingen van data beschikbaar.

11. Academiejaar 2023-2024:

Bachelor	Remediëring afgewerkt voor de start van het academiejaar	Remediëring na de start van het academiejaar	Remediëring niet afgewerkt
Totaal	521	1115	277

Voor KU Leuven is het moeilijk een zuiver onderscheid te maken tussen studenten die voor en na de start van het academiejaar de remediëring afronden. Studenten moeten immers zelf hun deelnamebewijs uploaden, ze doen dat niet altijd meteen na het afronden van het traject.

De cijfers voor academiejaar 2024-2025 zijn nog niet beschikbaar.

a) De instellingen hanteren verschillende gevolgen voor het niet tijdig afronden van het verplichte remediëringstraject.

b) Ieder jaar komen de coördinatoren van de instellingen samen om de remediëringsaantallen te bespreken. Jaarlijks wordt ook een rapport remediëring opgesteld dat de cijfers en de aanpak van de instellingen in kaart brengt.

12. Dit wordt geëvalueerd op VLIR-niveau, maar voorlopig zijn er weinig conclusies aangezien de beschikbare gegevens tot op heden zeer beperkt zijn.

De verplichte remediëring houdt een participatie- en geen resultaatsverbintenis in: de remediëring moet volgens het decreet afgewerkt worden, maar er moet geen resultaat behaald worden.

13. Er is geen structurele samenwerking tussen secundair en hoger onderwijs om studenten inhoudelijk voor te bereiden op de start- en ijkingstoetsen. Wel zorgt het hoger onderwijs voor de nodige informatie over het bestaan van en de verplichte deelname aan starttoetsen. Dat gebeurt tijdens infodagen en via infobrochures, maar ook in gerichte communicatie naar scholen en leerkrachten. Daarnaast hebben leerlingen en leerkrachten via de website www.ijkingstoets.be toegang tot oude start- en ijkingstoetsen om alvast te oefenen.

14. De inhoud van de start- en ijkingstoetsen wordt vastgelegd in inhoudelijke toetscommissies. Er is geen verschil tussen de instellingen op vlak van organisatie of inhoud van de start- en ijkingstoetsen.

    Wat de remediëring betreft, is er inhoudelijk ook geen verschil. Wel zijn er organisatorische verschillen tussen de instellingen.